

mati, ki je kar naprej klicala davni žar sramote v svojo dušo. Otroka sta ostala čvrsto skupaj, vpila sta in hlipala hkrati vse dotlej, dokler Johana ni udarila s telesom vanju, ki sta v tem kratkem hipu spet zaspala, ne da bi vedela, ali je res, kar se dogaja, ali pa ne.

ZADNJI DOGODEK. Ko sta vstajala na tej begunski poti, je sneg že čisto zginil, drevje pa je zelenelo. Četudi sta hodila dolgo v noč, sta se vrtela v krogu, to sta zdaj ugotovila, kajti taterman je bil prav blizu. Blizu se je pasla krava in je smukala grmovje, na pobočju pa je stala vas in njene šupe, kjer se je nabirala svetloba in rezala cel kup predmetov, s krožnim divjanjem pa je zadevala truplo Johane, ki je viselo na štriku. Pravzaprav pa ni samo viselo, ker je zraven skakal vaški Johant in je ujsal truplo sem ter tja, skoraj tako, kot je Johano ujsal Jon in seveda potlej padel med jermene. Nič drugega se ni zgodilo, Johant je Johano dolgo zibal sem ter tja, da je svetloba skozi špranje z njo plesala krožni ples in to dotlej, ko sta deklica in deček že izginjala za daljni hrib, kjer je curljala voda v gorski potok in se je skrival obljen kamen.

Devet pesmi

VETER
s svojim neslišnim
veslom plava
pod hribi.

v vsakem zamahu
se zlato rumena jadra razpno
in potem pošumevajo
vsenaokrog.

stare kmetice
se vračajo s koši.
od daleč so videti
čisto pijane,

ker jih švist
sončnih žarkov
poja okrog,
vzbunjene padajo

in se pobirajo,
da bi jih znova
oplazil jadralec
z neba.

KAKOR RASTLINE, kot grmi
so se premikale mlade perice,
kot v zgodbah so se upogibale v vodo,
kot vrbe, kot ženske

so se preveč izpostavljene
v prodnati ravni
nesrečno spogledovale,
ko sem prišel iznenada,

popadle so v vodo in se premetavale
v bučnih valovih,
voda jih je nosila naprej,
škafi so se peljali za njimi,

ker so jih v naglici kar prevrnile,
jaz pa sem gledal po reki navzdol
in sem že hotel oditi,
ko pa so zginjale v močnem zavoju,

kjer je bil gozd in vse črno
od bujne rasti, so mi pomahale
s svojimi svežnji, ki so jih prale,
kakor bi me vabile

med drevje
in mehko perilo,
ki se je v vihri
zelo naglo sušilo.

NA KONCU STRNIŠČA
so bili naloženi vozovi,
žanji so pod njimi južinali
in se slekli,

nebo se je razlilo na vse kraje.
 zvečer, ko se je s sapo
 osvežilo v zraku,
 sem se vrnil in jo spet prehodil,

dolgo samujočo njivo.
 vendar je bilo nebo
 zagnjeno in daljno,
 komaj sem razločil,

da strnišče svojo bridko
 pesem poje. v njem so
 z zadnjimi močmi izdihovali mahovci,
 ki jih je srp porezal in moril.

v takšnih klicih
 je potem umrla tudi njiva.
 nikdar več ni raslo žito.
 nikdar več na svetu.

ČAKAM NA ROBU KOTANJE,
 ki so jo gorske nevihte polnile
 z biserno vodo.
 sploh se ne ganem od nje,

kajti ta je edina in čudovito zelena,
 hkrati pa tudi globoka,
 kot more biti globoko nebo,
 da jastrebi gladko potonejo vanj.

vidim od tod, kako hodi
 na daljnem hrbtišču visokega hriba
 ena od koz, kako se mi skoraj približa,
 vendar počasna odide

utrujena in zaskrbljena,
 ko pogleduje nazaj v prezeleno kotanjo,
 ki je edina rešitev.
 na drugem hrbtišču vidim dekle,

ki jo čaka in jo zajaha,
vendar ju več ne razločim,
ker hodita daleč.
včasih se mi približata,

ker ne razumeta, da ju lahko opazujem
v zelenem zrcalu. drgetam vse močneje,
kajti žejni sta venomer bolj in bosta kmalu
zleteli na rob moje želje.

PREDVEČERNO NEBO
svoje rahlo pletivo izpušča.
dolgo potuje v nerednem ritmu
in malo ga je za primerno odejo.

stare kmetice se vračajo s koši
na lojtrnem vozu
(za njimi so se narisale
črte kolesnic,

ostre kot šilo).
spleten šal jim ovija vratove,
stiska jih skupaj in v mrko
popotno culo zaveže.

in take so tam,
ko jih mesec obliva,
vsemu na voljo,
pripravljene,

da jih zima dokončno izriše.
takšne so zdaj v moji pesmi,
čisto nenadoma,
kot prvi sneg.

ZE ZARANA SE JE ZBISTRILA REKA
in je naraščala vse nad kolena
pridnim pericam, ki so se z njo
ljubkovale pod slapom.

bile so premočene in vzvalovane,
tekale so in se razkazovale.
priveslali so ženini
in se skrivnostno smejali

v rokah burne vode.
ena perica pa je ostala,
ko so že vsi odveslali
v krikih in smehu.

legla je v pesek in sama jokala.
s strahom je novo jutro čakala
in se ni znala z vodo igrati,
ni vedela kaj s svojim nagim telesom.

NA NEKEM OBRONKU

so se pojavile koze
in tista večerna svetloba
jim je narisala rebra,

imele so smešne vratove,
vimena pa izsušena.
in kaj so se drenjale v krogu?
kaj jim je stiskalo pot

v tem prostranstvu gmajn in lok?
vedno hitreje so tekale,
nobena se ni oddaljila.
približal sem se

in legel kraj njih,
da so me božale sence,
ki so jih delale s tekanjem.
vabil sem jih,

kajti v mojem naročju
je topla večerna trava dišala.
ampak nekdo nas je gledal,
nadzoroval.

dejal je: otrok, pojdi stran,
 ta zemlja ni vaša . . .
 . . . tako smo še dolgo letali v krogu,
 kože in jaz — in smo se bali.

REKO JE VPTEL LED

med bregove in jo ustavil,
 vendar so kljub vsemu
 perice hotele žehto opraviti,

kajti v pretesnih zapetih oblekah
 niso več vzdržale.

dolgo so samo sedele
 v prodnati zmrzali

in premišljevale,

že do kraja strte.

potem pa so se vsule
 gorke želje

in pričele so z dotiki.

navsezadnje so začele

spuščati premrle kože

vzdolž po strugi,

njihovo nabreklo mleko

je prekrilo trden most in ga pojilo,

da je počil in odplaval.

vendar je vprašanje,

kaj se je zgodilo,

ker so v vodi, ki je drla,

stale le

presrečne žehtarice.

STARE KMETICE ZBISTIŃILA REKA

se vračajo s koši

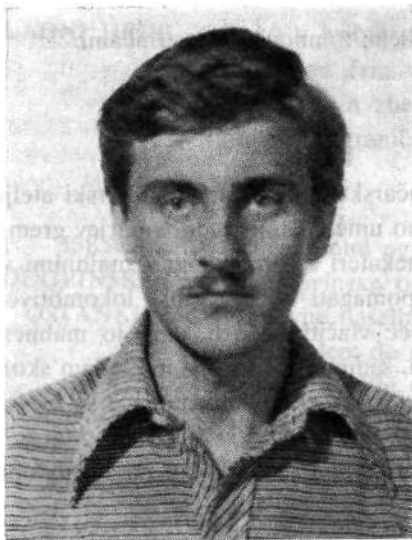
in so še vedno

skrajno vznemirjene.

zad za ogradami
divje vreščijo,
ko snamejo koše
in jih razsujejo.

plodovi kar pokajo,
koze zdihujejo,
o srečni mesec,
o kozoprsk!

Izpiski s poti

Milan
Kristan

POKRAJINA V BARVAH

vzpenjam se v breg do velike planjave. tu dva stojita v rdečini, a me nočeta opaziti. grem na vrh hriba. nekdo živi tam v hiši iz papirja. nekaj ga sprašujem in mimogrede opazim, da je hiša brez strehe. levo od hiše je globok prepad, na dnu je belina. v njej je mesto z visokimi dimniki. v njem nekdo leži v mlaki krvi. po sivo zeleni kotanji teče mati z otrokom. mavrični dim je nad njo. hočem v to mesto, čeprav je

pot nevarna. tod živijo gamsi, ki se radi zaganjajo v potnike.

PRI RAZCEPLJENI toplo je. hodim po cesti. vidim gozdove, polja, sonce.
POTI na koncu zelene doline je izvirek. pijem vodo na desnem delu razcepljene ceste. potem grem na levo stran. pot se kmalu izgubi v grmovju. stojim in gledam. nekdo pripelje mimo. kar naprej pelje, čeprav ni nobene poti več, samo slap posušene reke. zapelje čez slap. v tolmunu